

BREZPLAČNA PRIDOBITEV DELNIC NOVE KBM IZ NASLOVA SPODBUDE ZA DOLGOROČNO IMETNIŠTVO

Pojasnilo DURS, št. 42153-21/2008, 19. 9. 2008

V Prospektu za ponudbo delnic NKBM javnosti je zapisano, da pridobi mali vlagatelj za vsakih deset delnic, pridobljenih v postopku ponudbe malim vlagateljem v okviru zagotovljenega števila delnic in ki jih ima neprekinjeno v lasti najmanj do 12. septembra 2008, pravico do dodatne ene brezplačne navadne delnice NKBM. Zagotovljeno število delnic je 20, kar pomeni, da bo vlagatelj iz tega naslova lahko prejel največ dve delnici. Brezplačne navadne delnice NKBM bodo malim vlagateljem, ki bodo izpolnili zgoraj navedeni pogoj, avtomatično vpisane v skladu s pravili KDD na ustrezne račune pri KDD v roku desetih delovnih dni po 12. septembru 2008. Delnice, ki so potrebne za izpolnitev zaveze, so last Republike Slovenije. V nadaljevanju pojasnjujemo:

1. kako se davčno obravnava **pridobitev** delnice KBMR iz naslova spodbude za dolgoročno imetništvo v skladu z Zakonom o dohodnini in
2. kako se davčno obravnava **odsvojitve** delnice KBMR iz naslova spodbude za dolgoročno imetništvo v skladu z Zakonom o dohodnini.

ADD 1)

V skladu z določbami 15. člena Zakona o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 117/06, 10/08 in 78/08) so z dohodnino obdavčeni vsi dohodki fizične osebe, ne glede na to, ali so izplačani oziroma prejeti v denarju ali naravi. Skladno z navedenim je z dohodnino obdavčen tudi prejem brezplačne delnice. Ker tovrstni dohodek, ki ga mali vlagatelj sicer prejme v zvezi z lastniškim deležem (tj. delnicami KBMR), po vsebini ne ustreza opredelitvi dohodka iz poglavja III.6.2. ZDoh-2 (Dividende), se pridobitev delnice obdavči kot dohodek po poglavju III. 7 ZDoh-2 (Drugi dohodek).

Davčna osnova je skladno z določbo **prvega odstavka 108. člena ZDoh-2 enaka doseženemu dohodku** (tj. vrednost delnice KBMR na borznem trgu (trg delnic – standardna kotacija) na dan 12. septembra 2008). Vrednost delnice KBMR je na dan 12. september 2008 znašala 22,43 eura.

Ker gre v tem primeru za dohodek, prejet v naravi, je treba upoštevati deveti odstavek 16. člena ZDoh-2, ki za tovrstne dohodke določa povečanje s koeficientom davčnega odtegljaja če:

1. v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja davčni postopek, obstaja obveznost obračuna, odtegnitve in plačila davčnega odtegljaja od tega dohodka in
2. ni drugega dohodka zavezanca, prejetega v denarju pri izplačevalcu dohodka v naravi ali ta ni zadosten, da bi se od tega dohodka lahko odtegnil in plačal davčni odtegljaj od dohodka v naravi.

Davčni odtegljaj, ki ga je zavezan opraviti plačnik davka, se po določbi prvega odstavka 131. člena ZDoh-2 plačuje po stopnji 25 %.

Postopek obračuna, odtegnitve in plačila akontacije dohodnine od drugega dohodka je v tem primeru odvisen od tega, ali je dohodek dosegel rezident Republike Slovenije ali nerezident.

a) dodelitev brezplačne delnice KBMR rezidentu

Kot je že uvodoma pojasnjeno, po ZDoh-2 obstaja obveznost obračuna, odtegnitve in plačila davčnega odtegljaja od drugih dohodkov. Izjeme so določene v 282. členu* Zakona o davčnem postopku – ZDavP-2 (Uradni list RS, št. 117/06, 24/08-ZDDKIS), po katerem velja oprostitev plačila davčnega odtegljaja (med drugim) od drugih dohodkov, izplačanih **rezidentom**, če znesek akontacije dohodnine ne presega 20 eurov. Ker v tem

primeru akontacija dohodnine od dohodka prejetega naravi, povečanega s koeficientom davčnega odtegljaja, ne presega 20 eurov, se ta ne odtegne in ne plača. Posledično to pomeni, da se dohodek, prejet v naravi ne poveča s koeficientom davčnega odtegljaja, ker ni izpolnjen eden izmed pogojev iz 9. točke prvega odstavka 16. člena ZDoh-2, t.j. da po ZDavP-2 ne obstaja obveznost obračuna, odtegnitve in plačila davčnega odtegljaja kot akontacije dohodnine. Ne glede na to se ta dohodek všteva v letno davčno osnovo za odmero dohodnine. Podatke o teh dohodkih bo davčnemu organu do 31. januarja 2009 posredoval zavezanec za dajanje podatkov v skladu s 9. podpoglavjem petega dela ZDavP-2.

Primer: Zavezanec prejme **dve** dodatni delnici KBMR. Na ta način doseže dohodek v višini 44,86 eura (2 x 22,43 eura). Ta dohodek (44,86 eura), povečan s koeficientom davčnega odtegljaja, (za druge dohodke 1,33333), znaša 59,81 eura, obračunana akontacija dohodnine po stopnji 25% pa 14,95 eura. Ker je znesek izračunane akontacije dohodnine nižji od 20 eurov, ob prejemu tega dohodka ne bo odtegnjena in plačana akontacija dohodnine (upoštevaje določbo 282. člena ZDavP-2), dohodek (44,86 eurov) pa se bo vštel v letno davčno osnovo za odmero dohodnine. Isto velja tudi za primer, ko zavezanec prejme eno delnico. Akontacija dohodnine ne bo plačana, dohodek (22,43 eurov) se bo vštel v letno davčno osnovo za odmero dohodnine.

b) dodelitev brezplačne delnice KBMR nerezidentu

V primeru dodelitve brezplačne delnice nerezidentu se določbe 282. člena ZDavP-2 ne morejo upoštevati, ker veljajo le za rezidente. Upošteva se določila devetega odstavka 16. člena ZDoh-2, se ta dohodek poveča s koeficientom davčnega odtegljaja. Izračunan, odtegnjen in plačan davčni odtegljaj, kot akontacija dohodnine po stopnji 25 %, se po določbi četrtega odstavka 124. člena ZDoh-2 šteje za dokončen davek.

Če ima Slovenija z državo rezidentstva fizične osebe sklenjen sporazum o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja, lahko fizična oseba uveljavlja ugodnosti po tem sporazumu. Dodelitev brezplačne delnice se na podlagi določb sporazuma šteje za drug dohodek (praviloma 22. člen sporazuma), ki je obdavčen samo v državi rezidentstva prejemnika takšnega dohodka. Fizična oseba pred izplačilom dohodka v skladu z 260. členom ZDavP-2 predloži plačniku davka izpolnjen zahtevek za oprostitev davka na podlagi določb sporazuma (KIDO 8)** . V primeru, da je že prišlo do plačila davčnega odtegljaja, pa lahko fizična oseba v skladu z 262. členom ZDavP-2 davčnemu organu predloži zahtevek za vračilo davčnega odtegljaja na podlagi določb sporazuma (KIDO 12)***

Primer: Zavezanec-nerezident prejme **dve** dodatni delnici KBMR. Izračun višine akontacije dohodnine je enak kot v primeru rezidenta. Obračunan in plačan znesek 14,95 eura se šteje kot dokončen davek. Če pa zavezanec-nerezident pred izplačilom dohodka predloži plačniku davka KIDO 8, dohodek v Sloveniji ne bo obdavčen, obdavčen bo samo v državi rezidentstva, seveda ob pogoju, da ima Slovenija z državo rezidentstva fizične osebe sklenjen sporazum o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka in premoženja.

ADD 2)

Pri odsvojitvi tako pridobljene dodatne delnice se bo za namene ugotavljanja **dobička iz kapitala** za nabavno vrednost delnice štela vrednost na borznem trgu na dan 12. septembra 2008, ki je znašala 22,43 eura.

Nerezident v Sloveniji **ne bo plačal dohodnine od dobička iz kapitala** v skladu z določbo prvega odstavka 33. člena ZDoh-2**** , če ta delnica ni del pretežnega lastniškega deleža.

OPOMBE:

*(1) Ne glede na 281. člen tega zakona in ne glede na zakon, ki ureja dohodnino, se od dohodkov rezidenta, od katerih se akontacija dohodnine plačuje z davčnim odtegljajem, ta ne odtegne in ne plača, če izračunan znesek akontacije ne presega 20 eurov.

(2) Prejšnji odstavek se uporablja za dohodke, ki se všttevajo v letno davčno osnovo davčnega zavezanca, razen za dohodke iz delovnega razmerja in dohodke, dosežene z opravljanjem dejavnosti.

**Zahtevek se nahaja na [spletni strani DURS](#):

***Zahtevek se nahaja na [spletni strani DURS](#):

****Ne glede na drugi odstavek 5. člena tega zakona, nerezident ne plačuje dohodnine od dobička iz kapitala, pod pogojem, da ima dobiček iz kapitala vir v Sloveniji samo po 13. ali 14. členu tega zakona in če vrednostni papir ali lastniški delež, ki ga nerezident odsvoji, ni del pretežnega lastniškega deleža. Pretežni lastniški delež je vsak lastniški delež, na podlagi katerega zavezanec ima ali je imel v kateremkoli času v preteklih petih letih pred odsvojitvijo deleža, neposredno ali posredno preko povezanih oseb, vsaj 10% delež glasovalnih pravic ali vsaj 10% delež v kapitalu oziroma v posameznem razredu delnic določene pravne osebe.